

Ben jij goed verzekerd?

Verzekeringen op een rij zetten: het is voor veel boeren en boerinnen geen lievelingsklus. Het doet je weer nadenken over de risico's die aan het vak verbonden zijn. En door alle variatie in verzekeringen zie je vaak door de bomen het bos niet meer. Een adviseur inschakelen is geen overbodige luxe.

TEKST DIANE VERSTEEG

Een brand op een boerderij in de buurt, een collega-boer die plotseling op de bank zit met een gebroken been, een fikse hagelbui die het dak eruit laat zien als een poffertjespan. Het zijn zomaar wat voorbeelden van wat er op een bedrijf kan gebeuren. Ineens realiseer je je weer hoe belangrijk het is om een goede verzekering te hebben. Wat vormt er op een rundveebedrijf allemaal een risico en waartegen verzeker je je?

Jaarlijks je polis checken

Alles verzekeren hoeft niet, zo vertellen verschillende adviseurs. Ze komen vaak pas op het erf als er grote veranderingen plaatsvinden. Denk aan de bouw van een nieuwe stal of een nieuwe woning. 'Of als de actualiteit daar om vraagt', zegt Johan Dollevoet, adviseur bij TopTeam agrarische verzekeringen.

'Aangezien de meeste melkveebedrijven op jaarbasis zo'n vier- tot zesduizend euro kwijt zijn aan verzekeringspremies, loont het de moeite om na te kijken of je tegen de belangrijkste risico's verzekerd bent', vertelt hij.

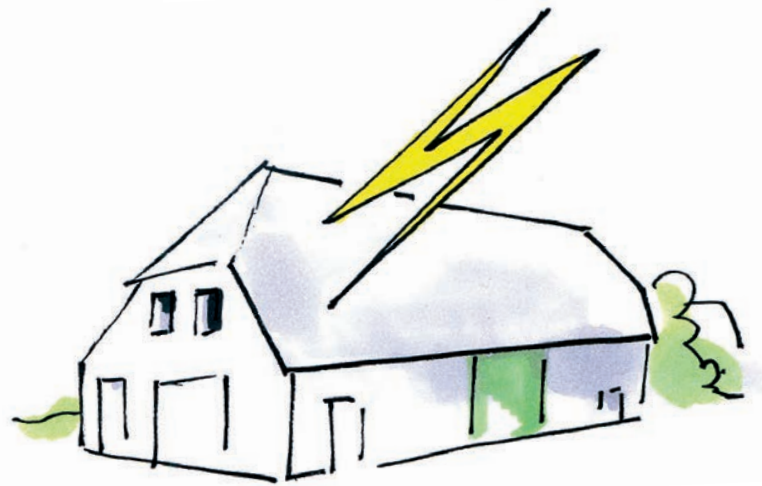
Toen er halverwege 2016 in Zuid-Nederland onduidelijkheid was over de afhandeling van storm- en hagel schade wilden veel mensen hun polis laten checken. 'We raden mensen aan om jaarlijks de polissen na te lopen: sluiten de verzekeringen nog aan bij de bedrijfs-situatie? Een adviseur, die dagelijks in de materie zit, weet meer over de actuele polisvoorwaarden dan een ondernemer die dat één keer per jaar of zelfs minder vaak beoordeelt.'

Marcel Brasjen van Univé valt Dollevoet daarin bij. 'Tijdens een rondje op het bedrijf komen vaak de laatste veranderingen aan bod', vertelt hij. 'We zien dan bijvoorbeeld een zitmaaier die er vorig jaar nog niet was en misschien is er sinds kort wel twee tot drie keer per week een melker op het bedrijf. Ondernemers realiseren zich niet altijd dat er bij elke verandering ook een potentieel risico op het bedrijf bij komt.'

Zelfs diergezondheid is te verzekeren

Maak bewuste keuzes in de risico's die je wilt verzekeren, geeft John de Hoon van Interpolis aan. 'We noemen dat ook wel risicomangement. Breng de risico's of gevaren in kaart en probeer die te verkleinen. Voor een risico waarvan je de financiële gevolgen niet kunt overzien, kan verzekeren een oplossing zijn.'

De Hoon adviseert om vooral te investeren in de bescherming van de productiemiddelen en bedrijfsprocessen die belangrijk zijn voor de continuïteit van het bedrijf. 'Dat begint bij de dieren: investeer in diergezondheid en dierwelzijn', zegt hij. En als het dan toch misgaat: bij besmettelijke dierziekten betaalt het Diergezondheidsfonds (DGF) alleen de bestrijdingskosten van een epidemie, bijvoorbeeld tijdens de mkz-crisis van 2001. 'Maar schade door leegstand of een vervoersverbod vergoedt dat fonds niet', legt De Hoon uit. 'Tegen die gevolgschade kan een ondernemer zich verzekeren, maar vaak gebeurt dit niet. Het risico op een dergelijke uitbraak wordt klein geacht én ondernemers hebben het idee dat ze de diergezondheid zelf goed in de hand kunnen houden.' Bij bedrijfsprocessen gaat het bijvoorbeeld over continuïteit in melken en voeren. De toegenomen automatisering hiervan levert een ander soort risico in de stal. Denk bijvoorbeeld aan de dalende melkgift als de krachtvoerautomaat gedurende kortere of langere tijd geen brok afgeeft, of als de melkrobot niet werkt en er een alternatieve melkoplossing moet worden gezocht. 'Voorkom deze risico's door deze apparaten regelmatig te controleren', raadt de Hoon aan.

Brand- en stormverzekeringen vaak wel aanwezig

De grootste schadepost – en angst – voor veel ondernemers is schade als gevolg van een brand of een zware storm. De meeste veehouders zijn hiervoor wel verzekerd, maar de polisvoorwaarden verschillen nogal eens. Het gaat dan om di-

recte en indirecte schade of dat bepaalde oorzaken van schade worden uitgesloten.

‘Vooral bij brand van asbestdaken kunnen de deeltjes tot in de verre omtrek waaien’, laat John van der Kuil van De Jong Assurantiën weten. ‘Een brandschadeverzekering dekt het opruimen van die deeltjes vaak niet. Hier dekt een milieuschadeverzekering de opruimkosten.’

Bij een stormschadeverzekering is het heel belangrijk om de polisvoorwaarden goed door te nemen, zegt Johan Dollevoet van TopTeam. ‘Let erop dat de polis ook bliksem- of hagelschade vergoedt. Meestal komen deze tegelijk met storm opzetten.’

Johan Galle van AG Insurance vult hierbij nog aan dat bepaalde risico’s in de loop der tijd ook groter zijn geworden. ‘De kans op hevige storm is als gevolg van klimaatverandering toegenomen. En dierziekten kunnen zich bij hogere temperaturen ook gemakkelijker verspreiden.’

Ook een motorvoertuigenverzekering voor de trekker is meestal wel geregeld. ‘Maar het moet

gezegd: wel voor de nieuwe trekker, de oude trekker is niet altijd verzekerd’, vertelt Marcel Brasjen van Univé. ‘Toch is de kans op een ongeluk met beide voertuigen net zo groot – of klein natuurlijk. Wordt er met de oude trekker schade veroorzaakt, dan keert de verzekeraar vaak niet uit.’

Bedrijf en privé lopen door elkaar

Uit onderzoek blijkt dat agrarisch ondernemers de risico’s op het bedrijf nogal eens onderschatten, vertelt Erwin Wauters. Hij is onderzoeker bij het Vlaams Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO). ‘Maar ze zijn zich er wel van bewust dat ze risico lopen, zowel op persoonlijk als op bedrijfsmatig vlak’, zegt hij.

Verzekeraars kunnen daarop inspelen door een polis aan te bieden waarin de belangrijkste persoonlijke en bedrijfsrisico’s zijn afgedekt. Maar dat is lastig in één polis te verzekeren, geeft Johan Galle van het Belgische AG Insurance aan. ‘In de bedrijfspolis – zoals we die in Vlaanderen kennen – is schade aan de gebouwen en voertuigen en schade die je zelf veroorzaakt, vaak meeverzekerd. Ook voor personeel is een arbeidsongevallenverzekering voorzien, maar de ondernemer vergeet zichzelf en zijn gezin nog wel eens.’

De Nederlandse tegenhanger van de Vlaamse individuele ongevallenverzekering of de verzekering gewaarborgd inkomen voor de bedrijfsleider is de arbeidsongeschiktheidsverzekering (aov). Een verzekering die ondernemers in slechte tijden nog wel eens achterwege willen laten, omdat de premie kan oplopen tot 5000 euro per jaar. Omdat een aov vaak tot de voorwaarden voor een bedrijfsfinanciering behoort, moeten veehouders zich

ERIK EN HANUELA HANS:

‘WE WERDEN ’S NACHTS WAKKER VAN ENORME KNALLEN’

‘Het is inmiddels drie jaar geleden dat we om twee uur ’s nachts wakker werden van enorme knallen vlakbij ons huis’, vertelt Hanuela Hans. Omdat ze vlak bij een aardoliegebied van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) wonen, dachten zij en haar man Erik in eerste instantie aan een calamiteit op het NAM-terrein. ‘Maar toen we naar beneden liepen, zagen we een rood-oranje gloed in de lucht hangen. “Dat is bij ons!”, riep ik direct naar Erik’, zegt Hanuela geëmotioneerd over het moment waarop ze zich realiseerde dat de machineloods in brand stond.

Samen met hun broer en zwager René Hans runt het echtpaar een melkvee- en akkerbouwbedrijf in het Drentse Schoonebeek. De knappende banden van de trekkers, machines en de shovel die nog in de loods aanwezig waren, veroorzaakten de harde knallen. ‘Terwijl ik 112 belde, rende ik zo snel mogelijk naar buiten om te kijken of ik nog wat kon redden. Hanuela maakte de kinderen wakker’, vertelt Erik. Als lid van de vrijwillige brandweer was Erik wel branden gewend, maar de impact van een brand op het eigen erf is enorm, zo geeft hij aan. ‘Vooral omdat je pas later

5 GOUDEN TIPS BIJ VERZEKEREN

- 1 Maak jaarlijks een ronde over het bedrijf om de veranderingen in kaart te brengen. Zijn er bijvoorbeeld nieuwe machines aangeschaft, is een dak aan vervanging toe?
- 2 Houd rekening met veranderende weersomstandigheden. Door klimaatverandering is er vaker extreem weer met ernstige hagelbuien of hevige storm, maar ook kunnen dierziekten zich makkelijker verspreiden.
- 3 Maak werk van preventie. Investeer bij de nieuwbouw of verbouw in brandveilige ruimtes en materialen. Zorg voor goed onderhoud en schaf brandblussers aan.
- 4 Bekijk de gezinssituatie. Is vervangende arbeid direct nodig, of kun je gezamenlijk arbeid opvangen? Dan kan de premie voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering misschien omlaag.
- 5 Vanwege constant veranderende regels kan een rechtsbijstandverzekering nuttig zijn. Een juridisch geschil kan zomaar aan de orde zijn en via de rechtsbijstandverzekering kun je snel juridische hulp regelen.

toch hiervoor verzekeren. En het is een belangrijke verzekering, want voor zelfstandigen is in Nederland (en België) geen vangnet, waarschuwt Marcel Brasjen nog maar eens. 'Als je om wat voor reden dan ook zelf je werk niet meer kunt doen, gaan je vaste lasten wel door.'

Brasjen rekent voor dat een vervangende arbeidskracht al snel 25 euro per uur kost. Neemt die een week lang het werk over, dan kost dat 1000 euro. 'Een jaar vervanging kost dan zelfs ruim 50.000 euro.' Zeker jonge ondernemers, in de kracht van hun leven, zien het gevaar van het missen van een arbeidsongeschiktheidsverzekering vaak niet. Brasjen erkent overigens wel dat het van persoon tot persoon verschilt hoe hoog de kosten voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering zijn. 'Werkt er op een bedrijf een jongere bedrijfsopvolger mee en zijn de ouders halverwege de vijftig, dan is een

arbeidsongeschiktheidsverzekering – zeker voor de vijftiger – minder noodzakelijk. Maar voor de jonge bedrijfsopvolger of degene die het bedrijf al heeft overgenomen en fulltime boer of boerin is, is zo'n verzekering erg belangrijk.'

'Gewone' onderneming

In het algemeen geldt dat boeren 'gewone' ondernemers zijn, die zich net als andere mkb-ondernemers moeten verzekeren. 'Maar ik moet de meeste veehouders er nog wel eens van overtuigen dat ze net zo veel – of misschien nog wel meer – risico lopen als een doorsnee schilder, bakker of loodgieter', zegt John van der Kuil.

'Overigens lijkt de jongere generatie zich bewuster van het agrarisch ondernemerschap en het risico dat daarbij hoort. Verzekeren hoort er wat hun betreft gewoon bij.'

bedenkt dat het nog veel slechter af had kunnen lopen.' De wind stond gunstig, waardoor het vuur niet kon overslaan naar de melkveestal of naar boerderijen in de omgeving.

Hanuela vult aan dat ze vooral blij waren dat de brand in de machineloods was ontstaan en dat de dieren ongedeerd waren gebleven. 'Ik moet er niet aan denken dat er iets met onze koeien was gebeurd', zegt ze. 'Die gevolgen waren – vooral emotioneel – niet te overzien geweest.' 'Bij de afwikkeling van de schade werden we de eerste paar dagen geleefd. We wa-

ren blij dat we af en toe ons gewone werk konden doen', herinnert Hanuela zich over deze ingrijpende tijd. 'Koeien melken, kalfjes voeren, even het land op om mais in te zaaien ... Dat maakt je hoofd leeg.'

De directe schade viel het meest op. 'De verbrande schuur, trekkers, shovel, mobiele kraan en de voermengwagen: er was niks meer van over', vertelt Erik. Maar ook de indirecte schade was fors. Omdat er geen voermengwagen was, moest een buurman of een loonwerker bijvoorbeeld voeren. Voor het blootleggen van de kuilen was geen shovel beschikbaar en het

hooi en stro, dat in opslag lag in de afgebrande schuur, moest worden vervangen. Onder de indirecte schade viel ook de afwikkeling van de opruimkosten en de milieuschade die ontstaan was door rondvliegende asbestdeeltjes of vervuild bluswater. 'We waren goed verzekerd. Over de financiële afwikkeling van deze schade hoefden we ons geen zorgen te maken', zegt Erik. Na hun ervaring van drie jaar geleden zijn ze ervan overtuigd dat een goede verzekering loont. 'Liever iets te veel betalen, dan achteraf een hoge rekening betalen', sluit Hanuela af.